

Emlékeztető
a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
2018.04.21-én du 13:00 órákor kezdődő üléséről,
a SZÁMALK épületében
(1119 Budapest, Mérnök u. 39.)

Az ülésen tagszervezetként jelen voltak:

Amőba Alapítvány, Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Bethlen Gábor Alapítvány, Bolyai Farkas Alapítvány a Magyarul Tanuló Tehetségekért, Bolyai Műhely Alapítvány, Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet, Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség, Kárpátaljai Tehetségsegítő Tanács, Katolikus Pedagógiai Intézet, Kocka-kör Egyesület, Kutató Diákok Országos Szövetsége, Kutató Diákokért Alapítvány, Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája, Kutató Tanárok Országos Szövetsége, LOGOS Alapítvány, Magyar Innovációs Alapítvány, Magyar Innovációs Szövetség, Magyar Matematikai Tehetségsegítő Tanács, Magyar Tehetséggondozó Társaság, Magyarországi Evangélikus Egyház, MATFUND Középiskolai Matematikai és Fizikai Alapítvány, Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége, Nemzeti Tehetségpont, Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, Oboás Társaság Alapítvány, Országos Tudományos Diákköri Tanács, Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesülete, Óvodapedagógusok Országos Tehetségsegítő Tanácsa, Pro Progressio Alapítvány, Talentum Műhely, TDK-ért közhasznú Alapítvány, Tehetségsegítő Tanácsok Országos Kollégiuma, Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, Vajdasági Tehetségsegítő Tanács

1. napirendi pont: A napirend elfogadása, jegyzőkönyvvezető, hitelesítő megválasztása

Bajor Péter megnyitja az ülést, majd köszönti a jelenlévő tagokat. A napirendtől eltérően a programot a tutorrendszer bemutatásával kezdené és ezt követően kerülne sor a napirend további szakmai kérdéseinek megvitatására.

Felvezetésként elmondja, hogy a TehetségHidak Programban elkezdett aktivitások, amelyek elsősorban a csoportos programok voltak a Tehetségek Magyarországa Programban új elemmel egészültek ki. Ennek a projektnek a zászlóshajójaként emlegetjük a tutor programot. Ez egy országos lefedettséget biztosító program lesz, egyelőre fokozatosan zajlik a bevezetés.

Emellett öröndetes hír, hogy a 2009-11 között futó Génius program fenntarthatósági beszámolóját elfogadták.

Bajor Péter kéri a megjelent tagokat, hogy a napirendnek megfelelően döntsenek a levezető elnök, illetve a szavazatszámoló bizottság, illetve annak elnökének személyéről. A megjelentek a levezető elnök személyeként Bajor Pétert, a szavazatszámoló bizottság elnökeként Alföldi Istvánt és a szavazatszámoló bizottság tagjaiként Alabert Zsuzsa és Havasréti Bélánét szavazzák meg.

1. A napirend és a technikai keretek elfogadása, levezető elnök választása (5')
2. Új tag bemutatkozása, szavazás tagfelvételtől – Új Európa Alapítvány (5')
3. Beszámoló az európai tehetségálózat eredményeiről és projektjeiről (Fuszek Csilla), tagszervezetek hozzászólásai (20')
4. Beszámoló a futó programok szakmai tartalmáról (Bajor Péter), tagszervezetek hozzászólásai (20')
5. Új segítői forma a Matehetsz-nél: a tutorrendszer (Polonkai Mária), tagszervezetek hozzászólásai (20')
6. Egyebek (10')

2. napirendi pont: Új segítői forma a Matehetsz-nél: a tutorrendszer

Polonkai Mária ismerteti az ülés résztvevőivel a tutorhálózat jelenlegi felépítését. Ahogy ismeretes, az EFOP keretein belül a konvergencia régiókban élők számára tudjuk a tutorokat biztosítani, de annak érdekében, hogy a program országos lefedettséggel tudjon üzemelni, a Nemzeti Tehetség Program forrásából meghívásos pályázatokat kapunk a budapesti és Pest megyei gyerekek ellátására. Fontos az elején tisztázni a tutor fogalmát, amit leggyakrabban a mentortól kell határozottan megkülönböztetni. Míg a mentor szakmai területen biztosít továbblépést, ad impulzust, addig a tutor segítője/kísérője a rá bízott tutoráltaknak, és olyan programokat tud ajánlani, amelyeket akár a Matehetsz, akár más tehetségfejlesztő intézmények által elérhető programokat kínál. A tutor elsődleges feladata, hogy saját kapcsolatait, ismereti tőkéjét felhasználva megkeresse és felkínálja a tutoráltjára szabott lehetőségeket. Tutoráltjaink a 12-20 éves kor közötti fiatalok közül kerülnek ki. A tutor kapcsolatot tart(hat) a fiatal intézményével, pedagógusaival, szülőivel. A család bevonása kiemelten fontos, hiszen a segítségünk a család támogatása nélkül nem tud hosszútávú eredményt elérni. 2016 tavaszán meghirdettük a tutor-keresést, melynek eredményeképp képzést követően 2017-től 46 tutor kezdte meg a munkát 463 fő tutorálttal. 2017-ben ugyanerre a felhívásra 160 szakember pályázott, így az őszi képzést követően idén januárban 104 tutor kezdte meg a tutorálást. A tutoráltak száma idén 888 fő.

Célunk az országos lefedettség, melyet fokozatosan szeretnénk elérni. Ennek értelmében a programot 2017-ben 7 megyében kezdtük el, és idén már további 6 megyében is elindítottuk. Jövőre összesen 12 megyében szeretnénk látni a programot, koncentrálna az ún. fehér területekre is. 2019-re szeretnénk elérni Magyarország összes megyéjébe, illetve a program végéig ezt folytatjuk is. A programnak fontos eleme a folyamatos visszamérés, azaz azok az esetmegbeszélések és fórumok, amelynek tapasztalatait igyekszünk beleépíteni a program továbbfejlesztésébe.

Mit is kapnak a gyerekek a tutorprogramon belül? Elsődlegesen folyamatos segítséget és támogatást a tutortól, ezen felül pszichológiai támogatást a Matehetsztől, ösztöndíjat, utazási támogatást, tábort, stb. Mindig fontos, hogy a gyerekek valós igényeit támogassuk.

Váradai Natália: Kárpátaljáról részt vehetnek-e gyerekek a programban?

Polonkai Mária: A Tehetségek Magyarországa projekt hatóköre sajnos teszi lehetővé, de a know-how megvan, jó gyakorlatokat tudunk adni, hogy a programot önállóan elkezdjék.

Rajnai Gábor: Hogyan lehet követni, hogy ezzel az 1000 bevont gyerekkel mi történik? Ez fenntarthatóság szempontból is érdekes kérdés lenne.

Polonkai Mária: Pillanatnyilag a projekt keretein belül arra sincs lehetőségünk, hogy egy gyereket ne egy, hanem két, vagy több ciklusra bent tartsuk.

Bajor Péter: A követés nehéz műfaj, az időszakos adatkérésről a rendszeres segítségig sokat takar. A rendszer fenntartása szintén komoly kérdéseket vet föl, számolgatjuk, hogy ehhez milyen erőforrásokra lenne szükség.

Rajnai Gábor: A nyomon követés egy dolog, de a fenntartás izgalmasabb és összetettebb kérdés. A tutoráláson áteső gyerekekről információt adhatunk a tehetségpontoknak, a Genius Loci díjazottaknak: itt a saját rendszerünk összeszövése is segíthet.

Polonkai Mária: Továbbgondolva mindezt a köznevelési rendszerrel összeszőni, ez is egy olyan cél, amit hosszú távon jó lenne elérni, de az adatkezelési szabályozás sok helyen nehezíti a kivitelezést.

Kövesdy Zsuzsa: A Bolyai Műhelynél az egyetemisták ugyanilyen tutorálást végeznek. Nálunk tapasztalat, hogy ez az évfolyamok között is erős kapcsolatot épít. A Bolyai Műhelyben épp most hirdettük felvételt.

Bajor Péter: A Bolyai Műhely programját a mentorprogramunk résztvevői között is örömmel meghirdetjük.

Mentler Mariann: A felsőoktatásban a tutorálás online és személyes kapcsolattartási lehetőséggel jól működik.

Szendró Péter: A tutorálás egy erős eredménye lesz a Tehetségek Magyarországa programnak. A világon ezt coach rendszerként ismerjük, és jól működik. A face-to-face kapcsolat nagyon fontos, és becsüljük meg a jó tutorokat, tartsuk meg őket, hiszen ezeket a szakembereket jó magunkhoz fűzni.

Kormos Dénes: sokszor szóba került a hazai tehetséggondozó rendszer sokszínűsége, és keressük mindig, hogy hogyan állhat ez össze egy közös hálózattá. A most említett BOM és más lehetőségek erre jó kezdés lehet, ami nem helyettesíti, de jól pótolja az egységes követőrendszert.

Bajor Péter köszöni az elhangzott ötleteket, hozzászólásokat, amelyek arra is utat mutathatnak, hogy a már futó programokkal hogyan lehetne a határon túli területeket bevonni.

A jelenlévőknek további hozzászólásuk nincs, a beszámolókat egyhangúlag tudomásul vették.

3. napirendi pont Beszámoló a futó programok szakmai tartalmáról

Bajor Péter beszámol a Tehetségek Magyarországa Projekt tevékenységeiről. Az imént részletes ismertetőt hallhattunk a tutorrendszerről, ezt szeretné kiegészíteni a projektben zajló további programokkal. Az egyéni tanácsadásunkat folyamatosan igénybe lehet venni, az országos lefedettség érdekében létrejött egy szakmai adatbázis, illetve kialakításra került az az egységes protokoll, amit egy-egy ilyen rövid tanácsadás során itinerként ajánlunk a szakembereink részére.

Az ösztöndíj, mint egyéni támogatási forma megjelenik a szolgáltatásaink között. Ez egy nagy szabadságot és rugalmasságot adó támogatás, hiszen nem kell átmenni a projekt nehézkes beszerzési szabályain átmenni és a gyerekek számára szabadon felhasználható összeget tudunk adni.

Online rendszerünk is a tehetségek és a pedagógusok rendelkezésére áll: a Csibészturna 25 kognitív játékát ajánlom figyelmükbe. Annak érdekében, hogy minél többen megismerjék ezt a felületet, ősszel műhelymunka-sorozatot tartottunk, amely több mint 4000 fő vett részt, és most tavasszal meghirdettük számukra a következő felhívást.

A Tehetséghidak csoportos tapasztalatai alapján az EFOP programnak is fontos része a csoportos programok meghirdetése. Elmondható, hogy egy színes, változatos programról van szó, amiben szakkörökön és találkozókön keresztül valósul meg a tehetségfejlesztés/gazdagítás.

E-learning terén is komoly előrelépés történt: 7 tananyagot fejlesztettünk és akkreditáltattunk.

A Tehetséghálózat erősítése érdekében folyik akkreditáció, igyekszünk eljutni a szakszolgálatokhoz és nagy eredmény, hogy a tankerületi igazgatói értekezletekre is bejutunk.

A Nemzeti Tehetség Program meghívásos pályázatainak közül a Matehetsz most tart 3 pályázat lezárásánál és a következő ütemben (nyár folyamán) ezek folytatásaként 3 új forrással tudunk gazdálkodni. Ezek az ún. tükörprogramok adnak rá lehetőséget, hogy az EFOP program tevékenységeit a KMR-ben is meg tudjuk valósítani. Erre az NTP 50 millió forintos keretösszegű pályázati támogatást, a képzések

megvalósítására 10 millió forintot, míg az Európai Tehetségközpont működésére 20 millió forintot biztosít.

A Matehetsz továbbra is végzi a komoly presztízst jelentő Sólyom-ösztöndíjak koordinációját.

Pályázatoktól függetlenül zajlik a Felfedezettjeink felhívásunk, amely jó alkalom, hogy a Tehetségálózatban felbukkanó tehetségeket meg- és elismerjük.

Balogh László: Az új program tervezésekor felmerült, hogy olyan tevékenységeket indítsunk el, amelyek folytatása is lehetne a Matehetsz feladata. Két ilyen program a tutorprogram, amely évekig élni fog, illetve a tanácsadás. Bármennyire is van ennek hagyománya, a kapacitás nagyon csekély. Messze állunk attól, hogy minden gyerek eljuthasson tanácsadásra, pedig mindenkinek lenne rá szüksége és látjuk, hogy igény is lenne rá. Ezért is gondoltuk, hogy a Matehetszben is fel lehetne építeni ennek rendszerét, és mára pedagógusok és pszichológusok részvételével is alakul az a szakmai adatbázis, amiben most már több mint 400 fő szerepel.

Nagy Jenőné: Még mindig sok helyen hiányzik a tehetséggondozás. Hiába írja elő a törvény, hiába van rengeteg jó gyakorlat, de még mindig nagyon nagy különbségek vannak, és sok intézményben el sem indult a munka.

Bajor Péter: Rengeteg helyszínre, óvodai vagy iskolai munkaközösségbe látogatunk el, sokszor van olyan érzésünk, hogy sokat ismételjük magunkat, és még így is találkozunk olyan közösségekkel, akik újként csodálkoznak erre a területre.

Mentler Mariann: Sok helyen találkozom azzal az attitűddel, hogy a kitűnő tanulókat kiáltják ki tehetségesnek és az alulteljesítő tehetségek elfogadtatása nagyon nehéz. Szintén saját tapasztalat, hogy az állami és más háttérű iskolákban egyaránt a szülőkre marad a tehetséggondozás finanszírozásának terhe. Az iskolákban zajló tevékenységek iránya sokszor a vezetőn múlik és egy térségen belül is nagy különbségek lehetnek. Az MTM-ek nem az lenne a feladata, hogy térségi központi szerepet is lássanak el?

Bajor Péter: Az MTM-ek rendszerének kialakítása és az ottani tevékenységek koordinálása a projektben az ÚNK feladata, mi ehhez igyekszünk bőven muníciót adni.

Veres Pál: Valóban, a vezetőkön is múlik, hogy milyen szakmai tevékenység folyik egy iskolában. A mostani kerettanterv 2030-ig életben van. Addig szükség lenne valami átmeneti szabályozásra, mert a jelenlegi túlterhelést jelent a gyerekeknek és pedagógusoknak egyaránt. Mi azon küzdünk, hogy a helyi követelményeket kell jól definiálni és elfogadtatni.

Rajnai Gábor: Reagálnék Nagy Jenőné felvetésére: feladatunk, hogy megismertessük a tevékenységünket. Azt is érdemes felmérni, hogy nagyon nehéz cselekvésre ösztönözni, több türelem kell.

4. Beszámoló az európai tehetségálózat eredményeiről és projektjeiről

Szilágyi Zsuzsa: 2011 óta építjük az Európai Tehetségálózatot, melynek érdekessége, hogy rögtön induláskor túlnyúlt Európa határain (Peru, Arab Emírség, India is csatlakozott). A hálózat építése mellett több fontos esemény/tevékenység szervezésével is foglalkozunk: műhelybeszélgetéseket szervezünk az itthoni európai tehetségpontoknak, a European Youth Platform elnevezésű ifjúsági tagozat munkáját és

találkozóit koordináljuk-támogatjuk, tavasszal az ETSN központok képviselőinek tartottunk közös fórumot, ahol jó gyakorlatokat is bemutattunk. És mindemellett rendszeresen fogadunk külföldi látogatókat (Kínából, Hollandiából, Németországból), fut az Erasmus Plus projekt, illetve az E-Gift projekt, valamint igyekszünk a kommunikációs csatornákat is folyamatosan frissíteni (van az eu tehetségálózatnak is egy honlapja, amelyen keresztül fogadjuk a tehetségpont-jelentkezéseket.

A beszámolót a megjelentek egyhangú szavazással elfogadják.

5. napirendi pont: Szavazás tagfelvételtől – Új Európa Alapítvány

Az Új Európa Alapítvány tagfelvételi kérelmét a tagság előzetesen megkapta, a szervezet működését Gáborné Haáz Andrea röviden bemutatja.

A tagfelvétellel kapcsolatban észrevétel, kérdés nem érkezik, az új tag felvételét az ülés ellenszavazat nélkül elfogadja.

6. napirendi pont: Egyebek

Az egyebek napirendi ponthoz kapcsolódóan felszólalás nem lévén Bajor Péter bezárja az ülést.

Bajor Péter
levezető elnök

Győryné Csomó Ildikó
emlékeztető lejegyzője

Rajnai Gábor
emlékeztető hitelesítője